

במרג' עיון, אחרי השתלמויות לחמש בנות ובעל לאשה מורה חייו הפרטיים ואת דעותיו

המיקלט הגראי יותר כחדר מילחמה מאשר כבית.

„הלבנוני“

הטוב ביותר!

בראיל בנות מזמין את צוות העולם הזה אל ביתו. אשתו, תרן, אשה נאה בשימלה ארוכה, ממהרת לשפות קפה תורכי. הבנות בורחות מהחדר בצחקוקים. רק לאחר שאביהן משכנע אותן שהשד אינו נורא-כ"כ, הן מסכימות להיכנס אל המיטבח ולהצטלם.

מיטבחיה של מישפחת חראד ממוקם באחד מחדרי המיקלט, אך ככל מיטבח מודרני יש בו מקרר חשמלי גדול ותנור אפייני משוכלל. שתי הבנות הגדולות, דולי וקתי, משננות את השפה הצרפתית. קתי מבקשת מאביה עזרה במישפט שבו היא מתקשה. בת אחרת, ננה, לובשת חולצת טי שעליה מודפסת תמונתו של אביה והכתובת

אלא מפני שבשלוש השנים האחרונות הפך הבית שלנו לבית ציבורי. באים והולכים כל כך הרבה אנשים. אני צריכה לארח ויש לי אחיות רבה מאד, בתור אשתו של מייג'ור חראד. פונים אלי הרכה מאנשי המקום עם בעיות, ואני צריכה לעזור להם. חוץ מזה, אני המזכירה הפרטית של בעלי. כל היום אני עסוקה עם הטלפונים, ועוד יש לי חמש ילדות על הראש, שצריך לעזור להן בלימודים, למשל, להאכיל, לדאוג, זוהי אחריות רבה מאד.

„לא אהבתי“

את תל-אביב!

רביסון חראד משתהה מעט עם מישפחתו. לאחר מכן הוא יוצא מהמיקלט, לכיוון הג'יפ החונה בחוץ. מהגבעה יורדת אשה זקנה, בעלת שיער לבן, מוקפת בעדת כנשים

ועיונים. זוהי אמו הישישה של הרביסון. היא מתגוררת באותו בית שבו נולדה, בית אבן ישן ומאד פרימיטיבי. הישישה מתיישבת על הריצפה, בין העיונים והכנשים. ערביה כפרית טיפוסית.

מישפחת חראד לא בילתה את כל חייה במרג' עיון. תקופה ממושכת התגוררה המישפחה בכיירות, כיאה לאיש-צבא בעל דרגת-קצונה. התגוררה המישפחה באחד מרובעי המפוארים של העיר. בעת שעבר קורסים מיקצועיים בצרפת ובארצות-הברית, גלותה מישפחת חראד אל הרביסון.

הוא אומר כי בעת ביקורו בתל-אביב נזכר בשהייתו בארצות-הברית: „לא אהבתי את תל-אביב. זוהי עיר מאד מודרנית, המזכירה לי עיר אמריקאית. מאחר וחייתי בארצות-הברית עם מישפחתי, אני מכיר אווירה אמריקאית ומראה אמריקאי, וזה מה שראיתי בתל-אביב.“

התגוררו בני-רג'ה, מדינתו של ג'ימי קארטר, ומאד לא נהנינו, מישפחתי ואני. כל אותו זמן התגעגענו לבנון. לא אהבנו את האמריקאים ואת המנטליות שלהם. כל מה שמעניין אותם זה מחיר הדלק.

מייג'ור חראד — הלבנוני הטוב ביותר.“ חייליו של רביסון חראד אינם נכנסים אל הבית. הם מחכים בחוץ. ליד הכניסה למיקלט יש חדר ובו מיטות קומותיים צבאיות.

אומר חראד: „יש לי בית יפה המשקף על נוף נהדר, אבל כעת אני צריך לגור במיקלט, מתחת לארמה. מי שטובל מזה יותר מכל היא בתי הקטנה, בת הבית, היא אהבת להיות בחוץ, וזה מסוכן. כך שרוב הזמן היא מבלה בכני, כי אינה רוצה לרדת למיקלט.“

האם הוא מרבה לבלות עם מישפחתו? „לצערי הרב, לא. אני משתדל לקפוץ הביתה במשך היום, כשיש לי זמן. ערוב אני מגיע מאוחר מאד והילדות כבר ישנות. אשתי תרן, שנולדה בהר הלבנון, נושאת בעול המישפחה. היא מגדלת את הבנות, מריצה את הבית ויש לה חיים קשים מאוד, ולא קל לה.“

אשתו תרן, מאירת-הפנים, ממהרת לכבר את האורחים כמאפה לבנוני הדומה לפיצה איטלקית. עד לפני כשלוש שנים עבדה כמורה. כעת היא עקרת-בית. מרוע חזלה לעבוד? „אין לי זמן לצאת לעבודה. לא כל כך מפני שאני צריכה לטפל במישפחה

כמה מובלעות, ולאחר-מכן רצועה רצופה.“

כאשר פלשה ישראל ללבנון ב-1978, אחרי הפיגוע באוטובוס בכביש-החוף, ונאלצה לחזור לגבול — ננטר השטח הכבוש כולו לחראד, שהקים בו ממלכה גדולה יותר, שהשתרעה עד לליטאני, תוך תקריות בלתי-רפוסקות עם כוח-הארץ, שנשלח לשם. הוא הטיל את מרותו בכוח גם על השערים באזור.

במאשר ביקש הצבא הלבנוני להוריד לאיזור כוחות, כדי להוריד את הראש לחראד, הוא הכריז למעשה מילחמה על ממשלתו וצבאו, ומנע בכוח את ירידת הכוח הלבנוני.

באותה תקופה היה חראד מבודד לגמרי בלבנון. המאונים בצפון

חברת אשתו וארבע מחמש בנותיו. האם לא מגיע לנו לחיות?

„ירית-בזחל“ ישראל

רביסון חראד טוען כי אין לו לעצמו, וכי הוא עסוק אך בעבודתו הצבאית. בטלוויזיה צופה, למרות שבמרג' עיון קיי מצויין את ישראל, ירדן ולבנון. במקום היה בית-קולנוע, שר ויצא מכלל פעולה. התושבים יוצאים מבתיהם בלילות. ספרים קורא. לעומת זאת הוא קורא עית איזה עיתונים? „עיתונים מבי המגיעים אלי, לא תמיד באותו יום באיזור של יום יומיים.“

את מי הוא שונא? „את הסוריה מקור כל הצרות! הם גררו את המ למילחמות בישראל. כעת הם גו את הפלסטינים. הם ממזרין הברברי, שפגש לארצם והתיר לה לאנוס את נשותיהם. ואם את זה שזה היה אפשרי רק בימיו של הבו את טועה! אם חיילי סוריה יכבש ארמונתו, הם יאנסו את נשינו! מ של הברברי ברבריים יותר מא מולידים.“

האם כחייל בצבא לבנון נלחם? אי פעם נגר צבא-הגנה-ליש חראד נבון. השאלה אינה נוחה והוא מססה לעבור לנושא אחר ו על הנוף הנפלא הנשקף מחי הג'יפ. „האם לא מגיע לנו לחיות, אי לנו זכות להתקיים ו

למקום טעד חראד, שהציל את מאלי מצ'יפורני ההמוך. מייג'ור חראד מכחיש בכל תוקף מעשי ביה, התעללות או רצח. הוא טוען כי יצר לב הנוצרים הלבנוניים טוב מעוריהם. כיצד משלם הרביסון משכורת לחיילות האם ממשלת-ישראל מממנת אותם?

חראד: „בשום פנים ואופן לא אני משלם לחיילי סכום של 300 לירות לבנוניות לחודש, שזה סכום מגוחך. נוסף על כך הם עובדים את אדמותיהם.“

ומהיכן לוקח הרביסון סכום של שלוש מאות לירות לבנוניות לכל אחד מתוך גרודי חיילות מסתבר שלמרות שטען קודם לכן כי אינו מטיל מיסים על התושבים, ככל זאת מוטל עליהם מס אחד.

חראד: „אני מטיל על התושבים מס כסך של חמישה אחוז על כל סחורה המובאת מבכירות, ועל כל קנייה. ומהמס הזה אני משלם לחיילי.“

כאלחוט נשמע קול אשה צעירה. רביסון חראד מספר כי בצבאו משרתות כמה נשים, העוברות כאלחוטאיות וכמרכזניות.

„אם מחיר-הדלק עלה בסנט אחד, העיתונים יוצאים ככותרת-ענק, והטלוויזיה עסוקה רק בזה. שלום כמחיר-הדלק? המילחמה בלבנון איפה רק שמחיר-הדלק לא יעלה. חוץ מזה יכול כל העולם להישחף.“

חראד טוען כי אינו שונא את הפלסטינים. הוא שונא רק את הפראיות. ולראיה, הוא מספר כי כשהיה לו, בשנת 1948, היה בין אותם שאספו מזון ובגדים למען הפליטים הפלסטיניים, שברחו מארץ-ישראל.

כשכבש צה"ל את ררוס לבנון והגיע עד לליטאני, ידעו עיר-ראייה ישראלים, בנייהם עיתונאים, לספר על מעשי-זוועה, ביה ושוד שביצעו אנשי המליציות הנוצריות בתושבי הכפרים השיעיים שצה"ל כבש. עדי ראייה סיפרו גם על הלינץ' שעמרו אנשי המליציה לכצע במפקד הלבנוני, מייג'ור מוניר מאליו, קצין הקישור לארץ מטעם צבא-לבנון, שמשקו נהט במיפקדת הארץ בנקורה. קבוצת אנשי מליציה השתלטה על המסוק, ואספסוף וועם צעק „אטבח!“ ועמד לקרוע לגזרים את הקצין הלבנוני הכורדי, שעלה בבת לאחת המישפחות העשירות ביותר בלבנון. ברגע האחרון ממש הגיע

מזורו בלימדו המצב באותה ארץ שלא-תיאמן, ארץ יחידה-מינה. תוך כדי כך היה גם צורך להעריך מחדש את תפקידו ואישיותו של חראד.

מושגים פשוטים כמו „בוגר“ ו„קווילינג“ נבעו מן הראייה שלבנון היא ארץ אחת, ובה עם אחד, בעל אמונות דתיות שונות. אילו זה היה כך, היה חראד יכול להיחשב בלי כל קושי כבוגר מושלם, סוכן שכיר של „האויב הציוני“.

אבל לבנון אינה כזאת. אין מדינה לבנונית, ואין אומה לבנונית. שתיהן לא היו אלא אשליה.

הנאמנות העליונה (ואולי היחידה) של כל אדם בלבנון היא לעדתו הדתית. עדות אלה מהוות, למעשה, „עמים“ (למפות כמו „העם היהודי“).

הממשלה הרשמית הכריזו עליו כעל עריק ושללו את דרגתו. המוסלמים ראו בו בוגר. ישראלים רבים ראו בו קווילינג, המקבל פקודות מישראל, יחד עם המדים, הנשק, הכסף והגיבוי המדיני.

האיזור בדרום-לבנון שהיה בשליטתו הפך שטח מסופח לכל דבר. התושבים עבדו בישראל וחראד היה תלוי בישראל בכל דבר גדול וקטן.

כמו כולם

בבית-משוגעים

רב 1982 פלשה ישראל ללבנון, ככשה כמעט את מחציתה ונספגה אל תוך הבוץ הלבנוני. היא עברה קורס

חופשיים בארצנו? חראד: „הייתי חייל, וכחייל ו הוראות ועשיתי את המוטל נשלחתי להגן על ררוס-לבנון, ו עבדתי.“

האם נתקל אי פעם בה ישראלים, כאשר היה בצבא לב חראד: „בשנת 1970 נח בחוליה ישראלית. הישראלים פתחו באש. השבו אני עצמי יריתי ופגעתי בחל“ הישראלים.“

בא אלי, לפני שבוע, אוסטרלי, אמר שהוא מאמץ כוונותי ושהוא מוכן לשרת פיקודי תמורת אלף דולר לחוד לא כסף. בלגיון-הורים מקבלים דולארים לחודש.“

אמרתי לו מצטער, אין ל לשלם לך. אני יכול לשלם ל לירות לבנוניות. הלוואי והיה העולם תמיד נוטה לצידו של לו כסף, אילו היה לי כסף, היית לקנות חיילים, הייתי יכול לח צבאי, הייתי מנצח.“

האמנם יבוא יום והוא ינצח? „אני יודע. אלוהים יודע אני מאמין. אם לא אמין, פו שריתי.“

אל-ג'מיל, שהזמין תחילה את ה ללבנון, ואחר-כך תיכנן מ עקובה-מרם בעזרת ישראל, לשמוע על שילטון המארוני. היה שונה מוליד ג'זמבלאט, כבעל-כריתו יאסר ערפאת כדי בתמיכת הסורים. וגם לא מן הקוראים לעזרת האיית-אללה הוא באיראן כדי לגבור על שכני הכפר הנוצרי הסמוך.

חראד היה הרפתקן, אך כך כל האחרים. הוא היה סוכן בלבנון נמחק הגבול בין סוכן ופ הוא השתעבד לגמרי לישראל, הפך שכיר-חרב — אך הוא ל היחיד.

לבנון אינה מדינה, בית-משוגעים. חראד לא שונה משאר התושבים.